

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян“ № 1-а, 1000 София, тел. 986-28-61, 987-55-13,
факс 987-65-14, e-mail: arch@vas.bg

Изх. № 874

Дата: 25.10.2022 г.

ДО
Г-Н КРУМ ЗАРКОВ -
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

КОПИЕ:
ДО
Г-Н БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ -
ПРЕДСТАВЛЯВАЩ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН
СЪВЕТ

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО,

Изпращам настоящото писмо в отговор на ваше писмо, изх. № 04-00-4Б/06.10.2022 г.

На свое заседание, проведено на 20.10.2022 г., Висшият адвокатски съвет (ВАДС) разгледа и обсъди проекта на Закон за несъстоятелност на физическите лица, изпратен с цитираното по-горе писмо.

ВАДС подкрепя по принцип разбирането на Министерството на правосъдието за създаване на уредба за производство по несъстоятелност на физически лица, каквато възможност (но не и задължение за държавите членки) е предвидена в чл.1, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за рамките за превантивно реструктуриране, за опрощаване на задължения и забраната за осъществяване на дейност, за мерките за повишаване на ефективността на производствата по реструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на

задължения и за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 (Директива за реструктурирането и несъстоятелността)¹, още повече че приемането на такава уредба съответства на ангажиментите на страната по Националния план за възстановяване и устойчивост, приет с Решение № 411 на Министерския съвет от 2021 г.

По представения за съгласуване законопроект ВАдС прави следните коментари и предложения:

1. Не може да бъде споделена идеята на Министерството на правосъдието правната уредба на несъстоятелността – физически лица, които не се занимават със стопанска дейност, да бъде обособена в отделен нормативен акт с ранга на закон. Систематичното място на такава уредба е в част четвърта на Търговския закон (ТЗ), в която са концентрирани правилата за несъстоятелността не само на търговците, но и на юридическите лица с нестопанска цел – чл. 14, ал. 4 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел (в ТЗ предстои да бъде включена и уредбата на несъстоятелността на физическите лица-предприемачи, която ще бъде приета в съответствие с Директива (ЕС) 2019/1023)².

Използваната от Министерството на правосъдието правна техника е предпоставка за повторно и ненужно възпроизвеждане на правилата на ТЗ, посветени на несъстоятелността, в новия законопроект. Така например чл. 3, ал.1 от законопроекта до голяма степен съвпада с чл. 607, ал.1 ТЗ. Аналогично е положението и при чл. 11, ал.1 и 2 и чл. 12 от законопроекта (сравни чл. 614, ал.1, 2, 3 и 4 ТЗ), чл. 14, ал.1 от законопроекта (сравни чл. 723 ТЗ), чл. 18 от законопроекта (сравни чл. 685а ТЗ). Вместо да се създава специално правило за редът на удовлетворяването на вземанията – чл. 17, ал.1, този въпрос би могло да се уреди в нова алинея на чл. 722 ТЗ. Излишни са и разпоредбите относно синдика (чл. 21-26), доколкото те възпроизвеждат в голямата си част текстовете на ТЗ (чл.655 и сл.), решението за откриване на производството – чл. 37, ал.1 (вж. чл. 630, ал.1 ТЗ), изпълнението на задължение – чл. 39, ал.2 и 3 (сравни чл.636 ТЗ), съдействието на длъжника – чл. 40 (вж. чл. 640 ТЗ), спирането на съдебните и изпълнителните производства - чл. 41 и 42 (сравни

---

¹ Наричана за краткост Директива (ЕС) 2019/1023.

² Така е постъпил немският законодател – несъстоятелността на физическите лица-потребители е уредена в параграфи 304-334 на Германския кодекс по несъстоятелността.

чл. 637 и 638 ТЗ), производството по предявяване на вземанията – чл. 45-50 (сравни чл. 685-695 ТЗ), оздравителното производство – чл. 55-70 (сравни чл. 696-709 ТЗ), обявяването на длъжника в несъстоятелност, осребряването на имуществото, разпределението на осребреното имущество – чл. 71-88 (сравни чл. 710-732 ТЗ), приключване на производството – чл. 89-93 (сравни чл. 733-739 ТЗ), извънсъдебното споразумение – чл. 94-95 (вж. чл. 740-741а ТЗ), възобновяването на производството – чл. 96-99 (сравни чл. 744-746 ТЗ).

Някои от текстовете на законопроекта са излишни, доколкото възпроизвеждат общи положения и известни принципи на производството по несъстоятелност – например чл. 5, ал.1 и 2, чл. 16, ал.1 – 4, чл. 20 (сравни чл. 673-679 ТЗ), чл. 36 (вж. чл. 629а ТЗ).

С оглед усъвършенстване на законопроекта би могло да се предложи особеният режим на несъстоятелността да се прилага само ако длъжникът има по-малко от 20 кредитори, както и задължително да се направи опит за постигане на извънсъдебно споразумение с кредиторите (както е съобразно параграфи 304 и 305а от Германския кодекс по несъстоятелността).

2. Подлежи на критика и концептуалното разрешение производството по несъстоятелност да се образува единствено по желание на длъжника, защото кредиторите също имат интерес да поискат откриване на производство, още повече, че по отношение на техните вземания давността не се прекъсва (сравни чл. 628а ТЗ). От друга страна, няма причина длъжникът да има само право, но не и задължение да иска образуване на производство по несъстоятелност, каквото е положението при останалите неплатежоспособни длъжници (след като целта на закона е универсално принудително изпълнение – чл. 3, ал.1 от законопроекта), още повече, че универсалното изпълнително производство го освобождава от задълженията му.

Не следва да бъде подкрепено разрешението във фазата по откриване на производството по несъстоятелност да участва само длъжникът, като кредиторите, по отношение на които решението за откриване на производство по несъстоятелност ще действа по право, са лишени от каквато и да било възможност да влияят на крайния съдебен акт.

Това разрешение, съчетано с невъзможността кредиторите да обжалват решението за откриване на производство по несъстоятелност, лишава кредиторите от възможност да търсят каквото и да било удовлетворение във от производството по несъстоятелност, независимо дали това производство е открито законосъобразно – при установена добросъвестност и неплатежоспособност на длъжника.

3. Разпоредбата на чл. 5, ал. 3, която предвижда, че не се образува производство, когато длъжникът няма секвестрируемо имущество, е неприложима, тъй като преди образуване на делото няма нито кой, нито как да се преценява какво е секвестрируемото имущество на длъжника. Ако се има предвид под „образуване на производство“ постановяване на решение за откриване на производство, то това трябва да бъде изрично казано.

4. Общата дефиниция за „добросъвестен длъжник“, съдържаща се в чл. 9, ал.1, е неясна. Как се определя съотношението между задълженията и имущественото състояние и доходи на длъжника? Какво се разбира под термина „увреждане“? Кога длъжникът „умишлено“ или „небрежно“ уврежда интересите на кредиторите? Какви са „интересите на кредиторите“? Също така предвижда се, че не е добросъвестен длъжникът, ако през последната година преди подаване на молбата за откриване на производството по несъстоятелност не е упражнявал „стопанска дейност по занятие, която да е източник на доходи“, а законът не се прилага по отношение на физическите лица, които упражняват стопанска дейност.

Критериите за наличието на недобросъвестност са абсолютно неясни. Не е ясно, кои са „основните жизнено потребности на длъжника и неговото семейство“; не е ясно, кое задължение е „явно несъобразено с имуществото и доходите му“ и към кой момент се прави тази преценка; не става ясно, как отрицателната предпоставка - „длъжникът да не е оказал съдействие или да е препятствал упражняването правомощията на съда и синдика“, може да се преценява като предпоставка за откриването на производството, при положение че съдействие длъжникът дължи едва след откриване на производството.

Поставя се и въпросът какво е съотношението между ал.1 и 2 на чл. 9 и не изчерпва ли ал.2 на чл. 9 случаите на недобросъвестност.

От друга страна, ако целта на производството е да се уреди универсално принудително изпълнение за длъжниците – физически лица, не е ясно защо производството има за адресат само част от тях.

5. Редица включени в законопроекта разрешения са неясни или несполучливи и се нуждаят от изясняване или корекция.

5.1. Поставят се известни въпроси във връзка с основанията за откриване на производството по несъстоятелност.

От една страна, съгласно чл. 8, ал.1 неплатежоспособността е състояние, при което длъжникът в продължение на повече от 6 месеца не е в състояние да изпълни едно или повече парични задължения на обща стойност над 10 минимални работни заплати. Критерият е формален, но липсва яснота какви са съображенията за времевия и стойностния праг на неплатежоспособността.

От друга страна, в чл. 8, ал. 3 от законопроекта е предвидено, че неплатежоспособността се предполага когато имуществото на длъжника не е достатъчно, за да покрие всичките му парични задължения, т.е. при наличие на свръхзадълженост. ТЗ урежда свръхзадължеността (в чл. 607а и 742, ал.1) като основание за откриване на производство по несъстоятелност само при капиталовите търговски дружества, като наличието на това основание е подложено на критики *de lege lata*. Не е ясно защо то се въвежда при физическите лица, които не се занимават със стопанска дейност.

5.2. Разпоредбите на чл. 10, ал.1 и 2 се нуждаят от изясняване. Какво означава изразът „частично удовлетворяване на вземанията на кредиторите“ и кога удовлетворяването на кредиторите от първия ред по чл.17, ал.1 е „съразмерно“?

Законопроектът съдържа противоречия по отношение на имуществото на длъжника. Не може длъжникът хем да има несеквестрируемо имущество, в което влизат и доходите му, по време на производството, хем да има право на издръжка, защото несеквестрируемите доходи имат за цел именно да обезпечат издръжката на длъжника и семейството му. Въобще институтът на несеквестрируемостта е неприложим в производството по несъстоятелност.

5.3. В чл. 11, ал. 1 е предвидено в масата на несъстоятелността да се включи и една втора част от вещите, правата върху вещи и паричните влогове - съпругеска имуществена общност. Действащият Семейен кодекс изключва от обхвата на съпругеската имуществена общност паричните влогове.

5.4. Разпоредбата на чл. 13, ал.1 от законопроекта следва да се съгласува с чл. 446 и чл. 446а от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

5.5. В разпоредбата на чл. 17, ал. 1, т. 1 като привилегировано вземане е включено вземането, обезпечено със запор вписан по реда на Закона за особените залози. Запорът не е обезпечение, а обезпечителна мярка, поради което няма как да се ползва с първа по ред специална привилегия, наред със залога и ипотеката.

Правилото на чл. 17, ал. 1, т. 10 също е неприемливо. Не може разноските за адвокат на кредиторите да бъдат сложени в самостоятелен ред и този ред да е последен. Никое производство не може да се развива, ако не бъдат направени разноски, включително разноски за адвокат, затова разноските, като акцесорно вземане на кредиторите следват съдбата на главното вземане и следва да се удовлетворяват с реда на удовлетворяване на главното вземане или най-малко да се ползват с първа обща привилегия от цялото имущество на длъжника.

5.6. Уреждането на първо събрание на кредиторите, в което участват кредитори, чиито вземания са посочени от длъжника в списъка на кредитори, приложен към молбата за откриване на производството по несъстоятелност, създава опасност решенията на това събрание да се приемат от симулативни кредитори.

В законопроекта за изменение и допълнение на ТЗ е предвидено първото събрание на кредиторите да отпадне, защото длъжникът въобще не предоставя търговски книги на синдика, нито пък те не съдържат информация, достатъчна за установяване вземанията на кредиторите, така че провеждането на първо заседание в уж опростеното производство за физическите лица е неудачно, още повече, че не става ясно какво се случва, ако такова не бъде проведено и колко първи събрания на кредиторите ще бъдат провеждани. По-рационалното разрешение е синдикът да се назначава от съда със самото решение.

5.7. За събранието на кредиторите по чл. 20, ал.1 от законопроекта не са посочени ясни критерии, как съдът ще им признава право на глас и при преценката на какви доказателства ще става това (сравни чл. 673, ал.3 ТЗ).

Разпоредбата на чл. 20, ал. 6, изр. 2 е двусмислена. Гласовете на кредиторите в събранието на кредиторите следва да се определят на база вземанията с право на глас, а не в зависимост от това дали са приети или неприети съобразно списъка, одобрен с определението на съда.

Член 20, ал. 7, изр. 1 е неприемлив, защото искането за отмяна на незаконосъобразно решение на събранието на кредиторите не може да става в седмодневен срок от датата на събранието, а трябва да бъде най-малкото в седмодневен срок от обявяване на решението в регистъра на несъстоятелността.

5.8. Разпоредбата на чл. 22, ал. 1 (правомощията на синдика) са заимствани изцяло от ТЗ, само че са неприложими за несъстоятелността на физическите лица, които не губят своята дееспособност с откриването на производството по несъстоятелност. Синдикът следва да дава съгласия за сключване на сделки и за извършване на процесуални действия от длъжника, като оттегляне на иск или отказ от иск, а не да го представлява, без да е ясно в какво качество участва в производствата по делата на длъжника.

5.9. Будят възражения правилата относно възнаграждението на синдика (чл. 24). То следва да се определя от събранието на кредиторите (сравни чл.661 ТЗ), а не от закона.

Синдикът да получава еднократно възнаграждение в размер на една минимална работна заплата за извършване на конкретни действия – една работна заплата за изготвяне на списък; една работна заплата за опис; една работна заплата за сметка за разпределение и ако сметките за разпределение са много, както често се случва, защото са частични, масата на несъстоятелността ще се изчерпа само за възнагражденията на синдика. Няма логика синдикът да получава възнаграждение в размер на една работна заплата след одобряване на годишният му доклад за дейността, защото изготвянето на доклада е част от задълженията му. Няма логика хем синдикът да получава

възнаграждение върху стойността на осребреното имущество, хем се възнаграждава за изготвяне сметката за разпределение.

5.10. Уреждането на двуинстанционно обжалване (чл. 29) ограничава правата на участващите в производството лица, още повече че единствено длъжникът е легитимиран да иска образуване на производството по несъстоятелност.

Вън от това не е ясно кои актове могат да се обжалват от кредиторите на несъстоятелността, които в първата фаза до откриване на производството не участват като страна по делото. Като не могат да участват в тази фаза, поне трябва да бъде предвидено, че могат да обжалват решението.

Понеже не е ясно, кои актове на съда по несъстоятелността подлежат на обжалване, не става ясно и за кои актове ще бъдат изпращани съобщения по реда на ГПК (чл. 30, ал. 2). Кредитор със седалище в чужбина няма как да бъде уведомяван чрез обявяване в регистъра на несъстоятелността, тъй като за него важат общите правила за уведомяване на кредитор със седалище извън страната – винаги с нарочно съобщение.

5.11. Доколкото в законопроекта се урежда производство по универсално, а не по индивидуално принудително изпълнение, субсидиарно приложение за производството следва да намират правилата на ТЗ, а не тези на ГПК (както е предвидено в чл. 31).

5.11. Не е ясно по какви съображения правилото на чл. 32, т.4 от законопроекта се отклонява от нормата на чл. 621а, ал.3, т.2 ТЗ, а още по-неясно е защо при смърт на длъжника производството не се прекратява, а се спира, сякаш наследниците му могат да станат несъстоятелни в същото производство.

Разпоредбата на чл. 32, т. 5 е неразбираема. От нея следва, че длъжникът може да оттегли молбата си за откриване на производство и след откриване на производството със съдебно решение, защото забраната за оттегляне е отнесена към определението за утвърждаване на плана за погасяване. Още повече, че оттегляне на молбата от длъжника не е посочено като основание за прекратяване на производството в чл. 88.

5.13. Поставя се въпросът, на който не е даден отговор, какви са последиците от обявяването на неплатежоспособността, в случай че се отхвърли молбата за образуване на производство по несъстоятелност – чл. 38, ал.2.

5.14. Предпоставката за откриване – наличие на секвестрируемо имущество, което да покрие разноските и частично да удовлетвори вземанията на кредиторите, е неясна. Предпоставките са кумулативни и затова така нареченото частично удовлетворяване трябва да бъде специфицирано по някакъв начин – например като процент от вземанията на кредиторите.

5.15. Не е ясно какви временни обезпечителни мерки за запазване на имущество си може да поиска длъжникът с молбата си за откриване на производството по несъстоятелност, т.е. да поиска заповест и възбрана върху собственото си имущество? Съгласно разпоредбите на ТЗ – чл. 629а, такива мерки може да поиска кредитор. Също така неясна е и разпоредбата на ал. 3 на чл. 36 съгласно която определението за постановяване на мерките по ал. 1 се съобщава на лицето, което е поискало налагането им - кое е това лице (мерките се налагат по искане на длъжника или служебно от съда).

Налагането на обезпечителни мерки, като заповест и възбрана, по искане на длъжника не могат да бъдат споделени, защото длъжникът трябва да иска от съда да му забрани да извършва разпореждане, което изцяло зависи от него.

Неясно е и кой може да обжалва допуснатите обезпечителни мерки и може ли това да бъде например кредитор, чието индивидуално принудително изпълнение е спряно.

5.16. При положение, че решението по откриване на производство по несъстоятелност действа по отношение на всички, трябва да се предвиди възможност да бъде обжалвано от всеки кредитор, който тъй или иначе не е участвал до тази фаза на производството.

Няма как възбраната да се счита вдигната от момента на вписване на решението, с което се отменя откриването на производството по

несъстоятелност, защото това „вдигане“ става чрез вписването в друг регистър.

Трябва да се реши какво се случва с допуснатите обезпечителни мерки, когато съдът с решението си отхвърля молбата за откриване на производството, защото този въпрос е решен само, когато с решение съдът открива производството.

5.17. Спирането на изпълнителните производства, като последица от решението за откриване на производството, е формулирано по начин, който допуска по отношение на несеквестируемите имущества да продължи индивидуалното принудително изпълнение от определена категория кредитори. Съгласно чл. 11, ал. 2 несеквестируемостта на имуществото не се включва в масата, което означава, че по отношение на несеквестируемостта няма да бъде спряно индивидуалното принудително изпълнение. Несеквестируемостта обаче в индивидуалното принудително изпълнение отпада при условията предвидени в чл. 445 ГПК, което означава, че определена категория кредитори ще се удовлетворяват извън производството по несъстоятелност – кредиторите за издръжка, за непозволено увреждане, за финансови отчети и пр.

Несеквестируемостта няма място в производството по несъстоятелност, защото не може да си запазиш жилището, колата и вещите, които са ти необходими за съществуването, включително вещите за занаятчийска дейност и упражняване на професия, и да бъдеш освободен от задължения поради невъзможност за плащане в производството по несъстоятелност, включително за вземанията на кредитори, произтичащи от деликти.

5.18. Не може да бъде възприето виждането в законопроекта, че кредиторите в производството по несъстоятелност на физическо лице трябва да бъдат лишени от преферентните и отменителните искове – вж. чл. 646-649 ТЗ, тъй като то несъмнено сериозно застрашава техния интерес. Оказва се, че дори длъжникът да се е разпоредил със свое имущество и с това да е увредил кредиторите, понеже след откриване на производството по несъстоятелност е недопустимо образуването на нови иски за производство, а преферентни и отменителни искове не са предвидени в производството по несъстоятелност, извършените от длъжника действия на разпореждане, макар да увредят

кредиторите, ще останат в сила и даденото от длъжника няма да се върне в масата на несъстоятелността.

5.19. Разпоредбите, които уреждат плана за погасяване, са механично заимствани от производството по стабилизация и производството по несъстоятелност, като включително са преповторени грешките в ТЗ и неяснотите, които се съдържат в момента в разпоредбата на чл. 703 ТЗ.

Не става ясно при преценката за степен на удовлетворяване на кредиторите по класове взема ли се предвид и стойността на несеквестрируемите имуществва, по отношение на които определени категории кредитори могат да получат удовлетворение.

Не би следвало синдикът да упражнява контрол върху изпълнението на плана за погасяване на задълженията на длъжника (чл.66), тъй като неговите правомощия се прекратяват с прекратяването на производството по несъстоятелност, което е последица от решението на съда за утвърждаване на плана (вж. чл. 64, ал.1, т.1 и чл. 91, ал.1). Още по-неудачно е разрешението без съгласие на синдика длъжникът да не може да променя, осъществяваната от него трудова дейност и заетост и да сключва сделки на разпореждане и управление. Достатъчно е да се предвиди, че обезпечителните мерки върху имуществото на длъжника имат действие до изпълнението на плана и че се заличават по искане на длъжника от съда, който е разглеждал делото по несъстоятелност след изпълнение на плана.

5.20. Уредената в чл. 67, ал. 1 възможност за продажба на цялото имущество е в противоречие с възприетото разбиране, че приживе едно физическо лице може да се разпорежда с цялото си имущество. Вярно е, че в 700, ал. 2 от ТЗ е предвидена възможност в плана за оздравяване да се предвиди продажба на цялото предприятие, но законодателят в чл. 15 ТЗ предвижда възможност за прехвърляне на търговското предприятие като обособен имуществен комплекс, такава възможност не съществува съгласно действащото ни законодателство относно прехвърляне имуществото на физически лице приживе. Още по-неудачно е разрешението да се иска обявяването на сключения договор за окончателен от съда по несъстоятелността.

Разпоредбата на чл. 65, ал. 4, която предвижда недействителност на сделки на разпореждане от страна на купувача на имущества от масата на несъстоятелността преди плащане на цената, е неудачна. Трябва да се предвиди друго, че прехвърляне на имущество в изпълнение на плана става само след предварително плащане на цената, за да има гаранции за кредиторите, че няма да се окажат без имущество, върху което да могат да насочат изпълнението и без получена цена. Законът не казва нищо по въпроса кой участва в съдебните процеси на длъжника след обявяването му в несъстоятелност – синдикът ли, от негово име, или длъжникът с участието на синдика, а това е твърде важно, тъй като производството по несъстоятелност не се прекратява, ако длъжникът е страна по висящо производство (чл. 89, ал. 2).

5.21. Разпоредбата на чл. 76, която предвижда продажбата на имуществените права като цяло и на обособени части, е неприложима в производството по несъстоятелност на физически лица, защото нашето право не познава продажба на цялото имущество на едно физическо лице като съвкупност, нито обособена част, която да се притежава от физическо лице. Ако идеята е била да се продават правни или фактически съвкупности, това трябва да бъде изрично уредено.

5.22. В закона не е уредено какво се случва с ипотеките и заложените вещи от страна на длъжника за обезпечаване на задължения на трети лица и как се удовлетворяват обезпечените кредитори, при положение, че те не са кредитори в производството по несъстоятелност. Има два подхода: или тези имущества да се продават във всяка маса на несъстоятелността с оглед правилото на чл. 445, ал. 1 ГПК, или вземанията на тези кредитори или вземанията на тези кредитори да бъдат приемани в производството по несъстоятелност, независимо че са от трети лица, а несъстоятелният длъжник е само обезпечител.

5.23. Разпоредбата на чл. 91, ал. 2 поражда възражения, защото законът не предвижда наличието на непродаваемо имущество, както това прави ТЗ, което се предава на длъжника. За да се прекрати производството по несъстоятелност на физическо лице, трябва масата на несъстоятелността да е изчерпана.

5.24. Налице е противоречие между чл. 93, който предвижда, че се погасяват всички неупражнени права, и чл. 107, който изброява вземания, които не се погасяват. Ако чл. 107 касае хипотези по чл. 38, ал.2, това следва ясно да се уреди.

5.25. Разпоредбата на чл. 98, ал. 2, която предвижда производството по несъстоятелност да се прекратява поради неизпълнение на плана или извънсъдебното споразумение подлежи на критика. Така длъжникът може лесно да се „отърве“ от производството по несъстоятелност, образувано за универсално удовлетворяване на кредиторите му, като просто не изпълнява плана за погасяване или извънсъдебното споразумение, а поради прекратяване на производството по несъстоятелност няма да се стигне и до осребряване имуществото на длъжника.

5.26. Разпоредбата на чл. 100 предвижда погасяване на задълженията на добросъвестния длъжник с изтичане на тригодишен срок от влизане в сила на решението за одобряване плана за погасяване, респективно от датата на първия опис. Това правило не може да се подкрепи. Оказва се, че простото изтичане на три години, независимо дали плана е бил изпълнен или не, и който план може да предвижда по-дълъг срок за удовлетворяване на кредиторите при условието на разсрочено плащане, ще доведе до погасяване на задълженията на длъжника. При това положение няма разумен кредитор, който би гласувал за подобен план. Така че производството по несъстоятелност обичайно ще приключва чрез осребряване, само че осребряването, ако не стане в рамките на три години от първия опис, също ще доведе до погасяване на задълженията, защото длъжникът бил добросъвестен. Само че невъзможността за удовлетворяване в рамките на три години може да не зависи само от длъжника, а от действия на трети лица, каквито са другите кредитори, включително кредиторите, свързани с длъжника, които могат да протакат процеса. До просрочване на предвидения тригодишен срок може да се стигне и поради висящи съдебни процеси относно вземането или неговата обезпеченост.

5.27. Не е ясно дали предвиденият в чл. 101 десетгодишен срок за погасяване на задълженията е своеобразна абсолютна давност и ако е това така, как се отнася с абсолютната давност по ЗЗД.

5.28. Не може да се подкрепи разрешението решението на съда, с което се уважава молба на длъжника за установяване на условията за погасяване на задължение при липса на имущество, да не може да се обжалва от кредитор. Правните последици на съдебното решение водят до погасяване на задълженията на длъжника, кредиторът има правен интерес и не може да му бъде отказан достъпа до съд за защита на негови имуществени права.

5.29. Разпоредбата на чл. 109 предвижда създаването на регистър по несъстоятелност, който да се води от Министерството на правосъдието. Това решение е неудачно, защото всички регистри, които касаят несъстоятелността трябва да са на едно място, независимо дали се касае за физически лица предприемачи или търговци. Съществуването на много регистри за едно и също правно явление каквото е несъстоятелността ще принуди и кредитори и трети лица, които не са кредитори да следят множество регистри, водени от различни държавни органи по различни системи. Това, заедно с обстоятелството, че всички ще се считат уведомени с вписването в регистъра на несъстоятелността за всички актове на съда и синдика, ще доведе до сериозно застрашаване на правата на участниците в производството по несъстоятелност пък и за третите лица, които договарят с длъжника.

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО,

Предвид изложеното, Висшият адвокатски съвет не подкрепя проекта на Закон за несъстоятелност на физическите лица.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ: /п/**

Д-Р ИВАЙЛО ДЕРМЕНДЖИЕВ